NN 119/2018 (28.12.2018.), Nacionalni kolektivni ugovor za hrvatske pomorce na brodovima u međunarodnoj plovidbi (2019. - 2020.)

KOLEKTIVNI UGOVORI

NACIONALNI KOLEKTIVNI UGOVOR

ZA HRVATSKE POMORCE NA BRODOVIMA U MEĐUNARODNOJ PLOVIDBI (2019. – 2020.)

Ovaj Nacionalni Kolektivni ugovor za hrvatske pomorce na Brodovima u međunarodnoj plovidbi (2019. – 2020.), u daljnjem tekstu »Kolektivni ugovor« zaključen je 10. prosinca 2018. godine, a primjenjuje se od 1. siječnja 2019. godine između

HRVATSKE UDRUGE BRODARA MARE NOSTRUM, čija je adresa, Avenija V. Holjevca 20, 10200 Zagreb, Hrvatska, u daljnjem tekstu: »Udruga«

i

SINDIKATA POMORACA HRVATSKE, člana Međunarodne federacije transportnih radnika (ITF), čija je adresa Središnjeg ureda, Fiorello La Guardia 13, 51000 Rijeka, Hrvatska, u daljnjem tekstu: »Sindikat«.

Ugovorne strane zaključuju ovaj Kolektivni ugovor u dobroj vjeri radi promicanja i održavanja socijalnog dijaloga i skladnih odnosa između Poslodavaca – Brodara i Sindikata koji se temelje na obostranom uvažavanju interesa i prava Poslodavaca – Brodara i Pomoraca.

Značenje izraza

Članak 1.

1. Niže navedeni izrazi za potrebe Kolektivnog ugovora znače:

a) *MLC* znači Konvencija o radu pomoraca usvojena na Glavnoj konferenciji Međunarodne organizacije rada (ILO) održanoj 23. veljače 2006. godine i kako je dopunjena 2014. godine;

b) *Kolektivni ugovor* znači ugovor definiran gore navedenim naslovom, ugovornim stranama i datumom;

c) *ITF Poseban ugovor* znači ugovor zaključen između ITF (49-60 Borough Road, London, UK) i Članice / Poslodavca;

d) *Ugovor o zaposlenju* znači ugovor o zaposlenju kojeg na temelju Kolektivnog ugovora zaključuje Poslodavac s Pomorcem i koji je izjednačen sa pojmom ugovora o radu iz Pomorskog zakonika;

e) *Opći dodatak* znači dodatak Kolektivnom ugovoru koji obvezuje sve članice Udruge potpisnice Kolektivnog ugovora i sve Poslodavce;

f) *Poseban dodatak* znači dodatak Kolektivnom ugovoru koji obvezuje samo Članicu potpisnicu Posebnog dodatka i Poslodavca;

g) *Pomorac* znači bilo koja osoba koja je zaposlena ili uzeta u službu ili koja radi u bilo kojem svojstvu na Brodu na koji se primjenjuje ovaj Kolektivni ugovor i MLC;

h) *Članica* znači članicu Udruge koja je zaključila Kolektivni ugovor koji se primjenjuje na članove posade Brodova navedenih u Posebnom dodatku (1) – Lista Brodova;

i) *Brodovlasnik* znači vlasnik Broda ili druga fizička ili pravna osoba, kao što su upravitelj, agent ili zakupoprimac Broda bez posade, koji su preuzeli odgovornost za upravljanje Brodom od vlasnika i koji su se, preuzimajući takvu odgovornost, usaglasili preuzeti dužnosti i odgovornosti Brodovlasnika u skladu s MLC, bez obzira ispunjava li fizička ili pravna osoba određene dužnosti ili obveze u ime Brodovlasnika;

j) *Poslodavac* znači osobu koja je zaključila Ugovor o zaposlenju s Pomorcem;

k) *Brod* znači Brod pojedine Članice i Poslodavca naveden u u Posebnom dodatku (1) – Lista Brodova;

l) *Minimalna ukupna plaća* znači ukupnost plaće s naslova redovitog radnog vremena, zajamčenog prekovremenog rada i dodatka za godišnji odmor.

2. Navedeni izrazi se upotrebljavaju u jednini i množini sukladno zahtjevima teksta.

3. Riječi u muškom rodu odnose se i na ženski rod i obrnuto, sukladno zahtjevima teksta.

Primjena

Članak 2.

1. Ovaj Kolektivni ugovor primjenjuju se na sve hrvatske pomorce ili pomorce državljane Republike Hrvatske koji imaju boravište (rezident) ili prebivalište u Republici Hrvatskoj, a koji plove na Brodovima u međunarodnoj plovidbi upisanim u hrvatski ili neki drugi upisnik upisnik Brodova.

2. Lista Brodova je navedena u Posebnom dodatku (1) ovog Kolektivnog ugovora, a koji su izravno ili putem svojih ovisnih društava u vlasništvu hrvatskih Brodara i u odnosu na koje je zaključen ITF/SPH Posebni ugovor.

3. Ovaj Kolektivni ugovor se primjenjuje i na pomorce državljane ostalih država članica Europske unije vodeći računa o primjeni odredaba Uredbe (EZ) br. 883/2004 Europskog Parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti.

4. Ugovorne strane će najmanje jednom godišnje tijekom trajanja Kolektivnog ugovora razmatrati stanje na svjetskom pomorskom tržištu, potrebama hrvatskih Brodara za zapošljavanjem pomoraca, raspoloživost i interes hrvatskih pomoraca za zapošljavanje na Brodovima u međunarodnoj plovidbi u vlasništvu hrvatskih Brodara.

5. Odredbe Kolektivnog ugovora kojima se uređuju prava Pomoraca primjenjuju se kao opće odredbe i na pojedinačne Ugovore o zaposlenju zaključene između Poslodavca i Pomorca. U slučaju proturječja između općih odredaba i pojedinačnog Ugovora o zaposlenju primjenjuju se opće odredbe, ako su povoljnije za Pomorca. Odredbe Kolektivnog ugovora se primjenjuju i u slučaju kad pojedinačni Ugovor o zaposlenju nije zaključen u pisanom obliku.

6. Ovaj Kolektivni ugovor usuglašen je s odredbama MLC.

7. Prigodom produženja Kolektivnog ugovora ili prijedloga za uključenje pojedinog Broda u Kolektivni ugovor, ugovorne stranke su dužne dogovoriti hoće li određeni Brod u preostalom razdoblju trajanja Kolektivnog ugovora biti klasificiran za plovidbu u međunarodnoj plovidbi, u kojem slučaju će se takav Brod uključiti u Kolektivni ugovor.

8. Kolektivnom ugovoru mogu pristupiti Poslodavci koji nisu članovi Udruge, pod uvjetom da o tome izvijeste stranke ovog Kolektivnog ugovora.

Zaposlenje

Članak 3.

1. Pomorac se zapošljava zaključivanjem Ugovora o zaposlenju koji mora biti u pisanom obliku i u kojem moraju biti utvrđeni zahtjevi i uvjeti zapošljavanja sukladno Pravilu 2.1 – Ugovori o zaposlenju Pomoraca MLC-a. Svaki Pomorac potpisuje Ugovor o zaposlenju koji mora najmanje sadržavati elemente iz Općeg dodatka (4). Ako tijekom ukrcanja Pomorac promijeni svojstvo u odnosu na svojstvo u kojem je bio ukrcan Poslodavac mora sa Pomorcem zaključiti novi ugovor o zaposlenju pri čemu se ne mijenja ugovoreno trajanje ukrcanja osim ako se Poslodavac i Pomorac ne dogovore drugačije.

2. Odredbe Kolektivnog ugovora koje uređuju prava i obveze Pomorca i Poslodavca predstavljaju sastavni dio Ugovora o zaposlenju. Odredbe Ugovora o zaposlenju koje su protivne odredbama Kolektivnog ugovora nisu valjane.

3. Ugovor o zaposlenju se zaključuje na:

a) Neodređeno vrijeme; ili

b) Određeno vremensko razdoblje koje se utvrđuje u Posebnom dodatku (3), a koje ne može biti duže od 6 mjeseci koje se po izboru Poslodavca može skratiti na 5 mjeseci ili produžiti na 7 mjeseci, ovisno o zahtjevima plovidbe, ekonomičnosti zamjene posade ili drugim opravdanim okolnostima, ako u Posebnom dodatku (3) za pojedine slučajeve nije drukčije ugovoreno; ili

c) Jedno ili više putovanja koja ne mogu trajati duže od ukupno 7 mjeseci, osim za vježbenike kada se Ugovor o zaposlenju može zaključiti i na rok do 12 mjeseci.

4. Ugovor o zaposlenju mora sadržavati sljedeće odredbe:

a) Ime i prezime Pomorca, adresa stalnog prebivališta, mjesto i datum rođenja, broj putovnice, broj pomorske knjižice te mjesto i datum posljednjeg liječničkog pregleda;

b) Naziv i adresa Poslodavca i Brodara te brojeve njihovih telefona, faksova i elektronske pošte;

c) Datum i mjesto zaključenja Ugovora o zaposlenju;

d) Ime Broda na kojem će Pomorac ploviti, Međunarodna pomorska organizacija (IMO) broj Broda, luka upisa i zastava Broda;

e) Svojstvo u kojem je Pomorac zaposlen;

f) Iznos plaće i ostalih primanja Pomorca;

g) Duljina plaćenog godišnjeg odmora;

h) Trajanje Ugovora o zaposlenju i njegovi uvjeti;

i) Pravo na prekid Ugovora o zaposlenju;

j) Pogodnosti zaštite zdravstvene i socijalne sigurnosti koje Brodovlasnik predviđa za Pomorca;

k) Pravo Pomorca na repatrijaciju;

l) Poziv na Kolektivni ugovor; i

m) Potpise Pomorca i Poslodavca.

5. Ugovor o zaposlenju Pomorca mora biti dostupan radi provjere vlastima, predstavnicima Sindikata i ITF-a u lukama ticanja Broda.

6. Ako Pomorcu ističe valjanost liječničke svjedodžbe prije ukrcanja na Brod ili bi očekivano mogao isteći za vrijeme trajanja ukrcanja, Pomorac će obaviti liječnički pregled kod ovlaštenog liječnika po izboru Poslodavca, pri čemu će se voditi računa o prebivalištu Pomorca.

7. Poslodavac ima pravo zahtijevati da svaki Pomorac mora obaviti dodatni liječnički pregled, na trošak Poslodavaca, kod liječnika odabranog od strane Poslodavca i da Pomorac prema potrebi odgovori na bilo kakav upitnik o svom zdravstvenom stanju. Odbijanje istog zahtjeva i davanje neistinitih tvrdnji može utjecati na pravo Pomorca na naknadu koja proizlazi iz članaka 22., 23., 24., 25. i 26. ovog Kolektivnog ugovora. Pomorac ima pravo dobiti kopiju liječničke potvrde izdane nakon obavljenog pregleda.

8. Brodar koji je izravni Poslodavac ili koji koristi usluge posrednika u zapošljavanju Pomoraca će, koliko je god moguće, osigurati ispunjavanje pravila iz MLC-a. To uključuje zahtjeve da Pomorci ne plaćaju izravno ili neizravno naknade ili troškove za dobivanje viza u cijelosti ili djelomično, naknade prilikom pronalaska zaposlenja, da Pomorac ima pravo uvida u svoje Ugovore o zaposlenju i traženje savjeta prije zaposlenja i upućivanja na ukrcanje.

9. Ako zbog promjene zastave Broda, Pomorac ima dodatne troškove za izdavanje svjedodžbi o priznavanju svjedodžbi o osposobljenosti, te troškove će snositi Brodar.

10. Odredbe ovog članka će se jednako primjenjivati i na Pomorce koji su prethodno bili zaposleni kod Brodara i iskrcani zbog zdravstvenih razloga sukladno članku 19., stavku 1., točka b) ako Pomorac nakon oporavka iskaže želju za ponovnim ukrcanjem. Svaki tako oporavljeni Pomorac biti će jednako tretiran kao ostali kandidati koji udovoljavaju uvjetima zdravstvene sposobnosti.

11. Pomorac koji ima zaključen Ugovor o zaposlenju na neodređeno vrijeme dužan je održavati valjanost svjedodžbi o osposobljenosti, svjedodžbi o dopunskoj osposobljenosti i svih drugih dokumenata sukladno važećem Pravilniku o zvanjima i svjedodžbama pomoraca, a Pomorac s kojim se zaključuje Ugovor o zaposlenju na određeno vrijeme dužan je osigurati valjanost svih svjedodžbi i drugih dokumenata najkasnije u roku od 30 dana od dana posljednjeg iskrcanja osim u slučaju objektivne nemogućnosti ili dogovora sa Poslodavcem.

12. Ukoliko Pomorac ne ispuni obvezu iz stavka 11. ovog članka, a zbog toga nastane trošak za Brodara, dužan ga je nadoknaditi.

Obavljanje poslova lučkih radnika od strane posade

Članak 4.

1. Od Brodske posade se ne očekuje niti od nje Poslodavac može zahtijevati da rukuje teretom niti da obavlja ostale poslove koje tradicionalno i povijesno obavljaju lučki radnici, bez prethodnog dogovora sa ITF sindikatom lučkih radnika i to pod uvjetom da Pomorci pojedinačno pristanu obavljati te poslove za koje će tada primiti naknadu iz stavka 3. ovoga članka.

2. Kada se Brod nalazi u luci gdje je na snazi legalni spor koji uključuje ITF sidnikat lučkih radnika, nitko od Pomoraca članova posade Broda niti bilo tko drugi na Brodu u stalnom ili privremenom zaposlenju kod Poslodavca, neće biti upućen preuzeti posao rukovanja s teretom i drugim poslovima, koji tradicionalno i povijesno obavljaju pripadnici tog sindikata, a koji može utjecati na rješenje takvog spora. Poslodavac neće poduzimati nikakve kaznene mjere protiv bilo kojeg Pomorca koji poštuje takav spor sindikata lučkih radnika i svaku takvu zakonitu radnju od strane Pomorca, i ne smije se tretirati kao kršenje njegovog Ugovora o zaposlenju, pod uvjetom da je takvo djelovanje u okvirima zakona u državi gdje se isto događa.

3. Ako se poslovi iz stavka 1. obavljaju:

a) Za vrijeme redovitog radnog vremena, uz osnovnu plaću, Poslodavac je dužan Pomorcu platiti naknadu za svaki odrađeni ili započeti sat prema stavku ugovorenom u Posebnom dodatku (2) za prekovremeni rad; ili

b) Izvan redovitog radnog vremena, uz osnovnu plaću, Poslodavac je dužan Pomorcu platiti dvostruku naknadu za svaki odrađeni ili započeti sat prema stavku ugovorenom u Posebnom dodatku (2) za prekovremeni rad.

Naknada za posebno mjerljive radove

Članak 5.

1. Posada Broda može obavljati radove koji se ne ubrajaju u njihove redovne poslove i redovito ih obavlja neovisni ugovaratelj kao što je Brodogradilište, serviseri i sl.

2. Neposredni izvršitelji gore navedenih radova dogovorit će se u pisanom obliku sa Poslodavcem o naknadi i vremenu izvršenja tih radova.

Ukrcanje i trajanje ukrcanja

Članak 6.

1. Od dana započinjanja putovanja radi ukrcanja na Brod do trenutka ukrcanja, Pomorcu pripada proporcionalni dio osnovne plaće i dnevnica određena u Općem dodatku (2), uz zadovoljenje svih razumnih zahtjeva udobnosti tijekom putovanja.

2. Ukoliko ukrcanje na Brod slijedi nakon dugog putovanja, bez obzira na sredstvo putovanja, uračunavajući čekanja u zračnim lukama i transfere, Poslodavac će, koliko god to prilike dopuštaju, voditi računa da Pomorac odmoran preuzme dužnost na Brodu.

3. Pomorac se ukrcava na vremensko razdoblje od najviše 9 mjeseci tijekom bilo kojih 12 mjeseci, ovisno o zahtjevima plovidbe, području plovidbe i tipu Broda, sukladno Posebnom dodatku (3).

4. Odredba stavka 3. ne primjenjuje se na ukrcanje vježbenika koji mogu biti ukrcani do najdulje 12 mjeseci.

5. Ukrcanje Pomorca prestaje prema uvjetima iz ovoga članka i Posebnog dodatka (3) prvim uplovljenjem Broda u luku sukladno Ugovoru o zaposlenju.

6. U slučaju da Poslodavac propusti poštovati odredbe stavaka 3. i 4., osim ako je do propusta došlo bez krivnje Poslodavca ili iz razloga na koje ne utječe Poslodavac, Pomorac ima pravo, uz redovnu plaću, i na mjesečni dodatak u iznosu njegove osnovne plaće za cijelo razdoblje produljenog ukrcanja na Brodu u odnosu na ugovoreno razdoblje.

7. Iznimno, Pomorac može na svoj izričit zahtjev, ako to prihvati Poslodavac, biti ukrcan i na razdoblje dulje od onog definiranog stavkom 3. ovog članka u kojem slučaju mu ne pripada naknada iz stavka 6. ovog članka.

Radno vrijeme

Članak 7.

Redovito radno vrijeme za sve Pomorce iznosi 8 sati dnevno od ponedjeljka do petka, uključujući oba navedena dana, što ukupno iznosi 40 sati tjedno ili 173 sata prosječno mjesečno.

Prekovremeni rad

Članak 8.

1. Svaki sat rada na dužnosti preko 8 sati plaća se kao prekovremeni rad čija satnica iznosi 1,25 od satnice osnovne plaće za svako određeno zvanje na Brodu i tjedne sate rada.

2. Svakom Pomorcu se mjesečno plaća najmanje 103 zajamčenih sati prekovremenoga rada prema Posebnom dodatku (2).

3. Podatke o pojedinačnom prekovremenom radu ovjerava zapovjednik ili od njega ovlaštena osoba i Pomorac. Pomorac mora svaki mjesec dobiti presliku svoje evidencije o prekovremenom radu. Nakon što je evidencija potvrđena ista postaje konačna. Pomorac može tražiti ispis njegove evidencije o prekovremenom radu u bilo koje vrijeme trajanja njegova ugovora o zaposlenju.

4. Kao prekovremeni rad ne plaćaju se sati rada za vrijeme opasnosti koja izravno utječe na neposrednu sigurnost Broda, njegovih putnika i posade, o čemu isključivo prosuđuje zapovjednik, ili pak prigodom vježbe spuštanja čamaca za spašavanje, te rad potreban radi pružanja pomoći drugim Brodovima ili osobama kojima neposredno prijeti pogibelj, vježbe gašenja požara te vježbe propisane IMO Međunarodnim standardom upravljanja za siguran rad Brodova i zaštitu od zagađivanja iz 1998. godine kako je izmjenjen i dopunjen (ISM Kodeks) i Sistemom upravljanja i sigurnosti (SMS

Pravilima), Međunarodnim pravilnikom o sigurnosnoj zaštiti Brodova i lučkih prostora iz 2002. godine kako je izmjenjen i dopunjen (ISPS Pravilnik) i ostale vježbe predviđene Međunarodnom konvencijom o zaštiti ljudskih života na moru iz 1974. godine kako je izmjenjena i dopunjena (SOLAS Konvencija).

Blagdani

Članak 9.

1. Za Brodove s većinskom ili isključivo hrvatskom posadom dani navedeni u Općem dodatku (1) će se smatrati blagdanima za vrijeme plovidbe Broda i u luci.

2. Za vrijeme provedeno na radu na dane blagdana priznaje se pravo naknade plaće u iznosu određenom Posebnim dodatkom (2), ali ne manje od satnice koja se plaća za prekovremeni rad.

Razdoblje odmaranja

Članak 10.

1. Svakom Pomorcu mora se osigurati najmanje 10 sati odmora u svakom razdoblju od 24 sata i 77 sati u bilo kojem razdoblju od 7 dana.

2. Razdoblje od 24 sata će započeti kad Pomorac otpočne s radom neposredno nakon što je imao najmanje 6 neprekidnih sati odmora.

3. Razdoblje odmaranja može biti podijeljeno na najviše 2 dijela, od kojih jedan mora trajati najmanje 6 neprekidnih sati odmora i razmak između uzastopnih razdoblja odmora ne može prelaziti 14 sati.

4. Poslodavac je dužan na vidljivom mjestu istaknuti ploču s rasporedom službe u plovidbi i u luci i najmanji broj sati odmora za svako svojstvo na Brodu, na hrvatskom i engleskom jeziku.

5. Odredbe ovog članka ničim ne ograničavaju pravo zapovjednika Broda da zahtijeva od Pomorca, da bez obzira na razdoblje njegova odmaranja, obavlja radnje potrebne u slučaju opasnosti koje utječu na neposrednu sigurnost Broda, osoba na Brodu ili tereta, ili u svrhu pružanja pomoći drugim Brodovima ili osobama u pogibelji na moru. U takvoj situaciji, zapovjednik može staviti van snage raspored sati rada ili sati odmora i zahtijevati od Pomorca da obavi onoliko sati rada potrebih dok se ne uspostavi sigurnost ili otkloni pogibelj. Čim to bude moguće zapovjednik mora osigurati da se svim Pomorcima koji su obavljali rad u planiranom razdoblju njihova odmora omogući odgovarajuće razdoblje odmaranja.

6. Kratki prekid manji od 30 minuta neće se smatrati kao razdoblje odmaranja.

7. Smotre, vježbe gašenja požara, vježbe s čamcima za spašavanje ili vježbe predviđene hrvatskim zakonodavstvom, kao i one koje propisuju međunarodni propisi trebaju se provoditi prema naređenju zapovjednika i na način da čim manje utječu na vrijeme odmora i da ne uzrokuju zamor.

8. Na Brodovima s automatskom strojarnicom na kojima se ne obavlja stalna straža u strojarnici, vježbe se također trebaju provoditi na način da se čim manje prekida vrijeme odmora i da ne uzrokuju zamor posade. Kada se prekida vrijeme redovitog odmora, treba osigurati zamjensko vrijeme odmora.

9. Evidencija dnevnih sati odmora Pomorca voditi će se na način da omogući praćenje poštivanja primjene ovog članka.

Plaća

Članak 11.

1. Ukupna plaća svakog Pomorca na Brodu u međunarodnoj plovidbi ugovara se i obračunava temeljem Kolektivnog ugovora i minimalne ukupne plaće kormilara koji ima svjedodžbu o osposobljenosti prema Međunarodnoj konvencije o standardu osposobljavanja, izdavanju svjedodžbi i držanju straže iz 1995. godine kako je izmijenjena i dopunjena (STCW Konvencija) u iznosu prema tablici plaća važećeg ITF Uniform TCC Kolektivnog ugovora za posade na FOC Brodovima mjesečno i to za posade na Brodovima svih tipova preko 6.000 BT nosivosti i/ili sa strojem porivne snage preko 3.000 kW. Za Brodove u nižoj kategoriji plovidbe nosivosti do 6.000 BT ili sa strojem porivne snage do 3.000 kW, plaća svakog Pomorca člana posade Broda ugovara se i obračunava na temelju ukupne plaće kormilara i ne može biti niža od minimalne osnovne plaće prema Rezoluciji ILO – Joint Maritime Commission (JMC) od 6.-7. travnja 2016. godine i prema zajedničkom tumačenju ITF-a i Međunarodne Brodarske federacije (ISF).

2. Plaća Pomorca obračunava se na temelju ljestvice iz Posebnog dodatka (2) i mjerodavnih odredbi Kolektivnog ugovora.

3. Plaća se isplaćuje nakon obavljenog rada. Ako u Posebnom dodatku (2) nije drugačije ugovoreno, plaća i naknada plaće za prethodni mjesec se isplaćuje najkasnije do posljednjeg dana u idućem mjesecu, na račun kod banke kod koje Pomorac ima otvoren račun u valuti koja je definirana u Posebnom dodatku (2) te je isti dostavljen Poslodavcu. Prilikom